No. 53.

BATAVIASCHE COURANT.

DONDERDAG den 5den Juli 1827.

OFFICIEEL GEDEELTE.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, van den 1sten juli 1827 no. 2*).

IN NAAM DES KONINGS.

De Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Heeft goedgevonden en verstaan:

1°. Provisioneel buiten effect te stellen de artikelen 31 en 35 van de instructie voor het Kollegie van Boedelmeesteren, gearresteerd den 10den van lentemaand 1810, waarbij deze belasting is uitgeschreven op de naar *China* overgemaakt wordende gelden en goederen.

2°. In afwachting van de verordeningen, welke in vervolg van tijd doelmatig zullen worden bevonden, te bepalen:

a. Dat met alteratie en ampliatie in zoo verre van art. 13 van het reglement op het heffen der inkomende en uitgaande regten van den 28sten augustus 1818, (staatsblad no. 58), van alle gouden en zilveren muntspecien, door of ten behoeve van chinezen, van *Java* en *Madura* naar *China* uitgevoerd wordende, zal worden geheven een uitgaand regt van vier ten honderd, ten behoeve van het fonds van boedelmeesteren en wel speciaal tot instandhouding van het chineesche hospitaal te *Batavia*, zijnde echter hiervan uitgesloten de sommen, minder dan *vijftig* guldens bedragende.

b. Dat de gezagvoerders aansprakelijk zullen zijn voor de voldoening van de regten op zoodanige gelden, als zullen komen te blijken, dat zich aan boord van derzelver vaartuigen bevinden en waarvoor geene regten zijn betaald.

c. Dat de voormelde belasting almede zal worden geheven van alle gouden en zilveren muntspecien, de som van ƒ 50 en daarenboven bedragende, door of van wege, dan wel ten behoeve van chinezen, met nederlandsche en alle andere schepen naar *China* uitgevoerd wordende.

d. Dat alle in voege voormeld clandestien uitgevoerd wordende muntspecien zullen worden verbeurd verklaard, om te worden verdeeld als volgt:

voor den lande	⅛ gedeelte
„ het fonds van boedelmeesteren, speciaal ten behoeve van het chinesche Hospitaal	⅜ gedeelten.
„ den aanbrenger	⅜ «
„ „ officier bij de regtbank	⅛ gedeelte.

e. Dat de overtreder bovendien zal worden gestraft met eene maand gevangenis.

f. Dat de gezagvoerders van de chinesche jonken, alsmede die van vaartuigen, varende onder portugesche vlag naar *China* bestemd, onder eede, zullen moeten verklaren, dat met hun weten zich geene andere gelden aan boord van derzelver vaartuigen bevinden, dan door hen zijn opgegeven, noch door dezelven zullen worden aan boord genomen, buiten kennis en voorweten van het departement der inkomende en uitgaande regten.

g. Dat de gezagvoerders van alle andere vaartuigen naar *China* bestemd, bij de beëediging van het manifest, daarbij tevens onder eede zullen moeten verklaren, dat zich aan boord van derzelver bodems geene gelden bevinden, door of van wege chinezen afgezonden, welke niet op het manifest zijn bekend gesteld, noch door dezelven zullen worden aan boord genomen, in voege vermeld bij het voorgaand artikel.

En zal afschrift enz.

BUITENZORG, *den 1sten juli 1827*.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

(*Besluit van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal, van den 2den juli 1827 no. 31*).

IN NAAM DES KONINGS.

De Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indie,

Gelet, enz.

Heeft goedgevonden en verstaan, met ampliatie en alteratie in zoo verre van art. 11 van het marsch reglement, te bepalen:

Dat bij het te velde trekken een hoofd-officier op 4 koelies en een kapitein, een eerste en een tweede luitenant, wanneer hij van 's lands wege geen paarden-geld geniet, op een heeren paard en twee koelies zullen aanspraak hebben.

Afschrift dezes, enz.

BUITENZORG, *den 2den juli 1827*.

LD. Burggraaf DU BUS DE GISIGNIES.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

GROOT-BRITANNIE.

LONDEN, *den 5den januari.*

Bolivar is, volgens berigten van de land-engte van Panama van den 20sten october, den 12den september te Guaijaquil, op het grondgebied van het gemeenebest Columbia, aangekomen en den 18den daaraanvolgende van daar naar Bogota vertrokken. Bij zijne komst te Guaijaquil heeft hij terstond eene zeer krachtige proclamatie uitgevaardigd, waarbij hij zijne landgenooten tot rust en eendragt vermaant, en waarin hij de bestaande oneenigheden alleen toeschrijft aan de beletselen, welke zijne overkomst naar Columbia hebben vertraagd.

Het schijnt intusschen, dat dit opperhoofd ter regter tijd is aangekomen, daar in het oostelijk gedeelte van Venezuela, en wel in Cumana, tusschen de federalisten, onder *Paez*, en hunne tegenstanders, namelijk de aanklevers van de centrale republiekeinsche regering, openbare vijandelijkheden zijn uitgebarsten. De aldaar bevelvoerende generaal *Bermudez* heeft tot het laatste toe het gezag van het congres van Bogota willen ophouden, doch in de laatste dagen van november zijn de inwoners, die, naar het schijnt, buiten dien kwalijk met zijn bestuur te vrede waren, tegen hem opgestaan, en hebben zij hem, na een scherp gevecht, waarin aan beide zijden menig een gesneuveld is, genoodzaakt, om met zijnen aanhang naar Barcelona te wijken.

Men is hier vrij algemeen overtuigd, dat *Bolivar*, die, volgens de bestaande wetten, het uitvoerend bewind in handen heeft;—dien nog onlangs door de meerderheid zijner landgenooten een dictatoriaal gezag is opgedragen, en die buitendien in eene hooge mate het algemeen vertrouwen bezit, de rust en de goede orde krachtdadig zal weten te handhaven, en welligt de strijdende partijen over een te brengen.—Welk eene houding hij echter verder ten aanzien van het algemeen bestuur zal aannemen, is niet gebleken, doch het ontbreekt niet aan lieden, die meenen, dat er in de zuid-amerikaansche gemeenebesten geene duurzame rust zal bestaan, indien het uitvoerend bewind niet in handen komt van iemand, die het zijn leven lang gedurende kan uitoefenen.

—Men leest in onze dagbladen, dat de kolonel *Verveer* op de landengte van Panama is aangekomen, ten einde zich, bij het houden van het congres, als vertegenwoordiger der Nederlanden aldaar te bevinden.

—Men heeft geene nadere berigten uit Lissabon dan van den 26sten, doch een koopvaardijschip, in Liverpool binnen gevallen, heeft brieven uit Oporto medegebragt tot den 29sten. Volgens den inhoud derzelve is men van den 11den december af aan in genoemde koopstad in groote onrust geweest, ter zake van den aantogt der opstandelingen. Men wist, dat er reeds zendelingen van de zijde der rebellen waren aangekomen, ten einde, zoodra de markies *de Chaves* de Tamega zoude zijn overgetrokken, het graauw in opstand te brengen, de gevangenissen open te zetten, en allerwege schrik en verwarring te verspreiden, zoo dat een ieder zijne kostbaarste goederen in veiligheid bragt en de Engelschen zich gereed maakten, om met de hunnen aan boord te gaan. De tegenstand aan de brug van Amarante heeft intusschen het vertrouwen hersteld en de komst van de *Plumper* en de *Galathea*, welke oorlogsvaartuigen, met verzegelde bevelen uit Portsmouth gezeild, in last hadden, om zich met den meesten spoed naar Oporto te begeven, ten einde tot de eventuele verdediging dier stad mede te werken, heeft alle verdere vrees aldaar doen verdwijnen, en ook hier te lande, waar men niet zonder bekommering was omtrent die belangrijke plaats, derzelver veiligheid als verzekerd doen beschouwen.

—Men wist niet, wat er van de opstandelingen geworden was, doch men dacht, dat zij de Douro waren overgetrokken, ten einde hun geluk in Beira te beproeven. Naar luid der brieven uit Lissabon van den 25sten schijnt zulks ook alzoo te hebben plaats gehad.

De ministerielen geven nog geene bepaalde berigten aangaande het antwoord van Spanje op de britsche nota's. Zij houden het daarvoor, dat Spanje helgeen in de nota's werd verlangd wel niet geheel heeft verworpen, maar ook niet geheel aangenomen, en maken dienaangaande de navolgende aanmerkingen.

„ Het spaansch gouvernement zoekt welligt tijd te winnen, en te onderhandelen, ten einde de latere gebeurtenissen ten zijnen voordeele aan te wenden. Het zal wel aan geene kunstenarij ontbreken, om de regtstreeksche staatkunde van Engeland te verijdelen, maar wij behoeven niet te verzekeren, dat, zoodra een dergelijk voornemen klaarblijkelijk wordt, *gelijks krachtdadige maatregelen*, als Europa, ten aanzien van Portugal, hebben verbaasd, *ook ten opzigte van Spanje zullen worden genomen.* De tijd van vertoogen is voorbij. *Engeland* en *Frankrijk* hebben hunnen wil aan Spanje te kennen gegeven, en zullen niet dulden, dat de heilrijke gevolgen, waarop zij gerekend hebben, door uitwijkende antwoorden en dubbelhartigheid verhinderd worden.

„ Wij hebben zeker met ernstige zwarigheden te kampen, doch zullen, door standvastigheid, zoo wel als door opregtheid, ons oogmerk bereiken. — Zoo als de zaken thans staan, zal Spanje niets doen, zoo lang het er niet toe genoodzaakt wordt, en dan nog zoo onvolkomen, als het slechts bij mogelijkheid zal kunnen. „

Het schijnt, dat de britsche troepen in Portugal vooreerst eenige vaste punten in bezit zullen nemen, ten einde de constitutionele troepen onder derzelver bescherming te organiseren, en dezelve alzoo gelegenheid te geven, om de opstandelingen terug te drijven.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 6den januari.*

Na dat de ministeriele bladen hebben opgegeven, dat het gouvernement had gelast, dat alle de Spanjaarden, welke verdacht waren, van hier ter stede de hand te hebben geleend aan de intrigue op de portugeesche grenzen (gelijk de inval der opstandelingen steeds door de ministerielen wordt genoemd) zich uit de hoofdstad zouden verwijderen, verzekeren de monarchalen, dat de spaansche minister zich ten hoogste over dien maatregel heeft gebelgd;—dat hij deswege uitleggingen heeft gevorderd, en toebereidselen heeft gemaakt tot zijn vertrek. Zij voegen 'er echter bij, dat de napolitaansche minister in het midden is getreden, en den spaanschen gezant ernstig heeft aangeraden, om dit vertrek nog eenigen tijd op te schorten.—Wat daarvan is, laat zich moeijelijk bepalen; zeker is het evenwel, dat de spaansche ambassadeur nog niet is vertrokken.

—De heer *de Chateaubriant* belooft de wet op de drukpers, zoo zij in de Kamer der Pairs mogt worden voorgedragen, krachtdadig te zullen bestrijden. Hij beschouwt dezelve als een vernieuwd blijk van de zucht van het ministerie, om de vrijheden, bij het charter aan de natie verzekerd, te verkorten, den voortgang der beschaving te stuiten, en de huichelarij te bevorderen.—Van alle zijden komen 'er petitien in van drukkers-gezellen tegen de voordragt, en eene bezending van eenige dezer lieden heeft zich bij genoemden Pair vervoegd, ten einde hem te danken voor de hulp, welke hij hun heeft toegezegd.

Het eenigst dagblad, hetwelk eene soort van verdediging van het ontwerp heeft opgenomen, is de *Moniteur.* Men tracht in dezelve aan te toonen, dat de voorgestelde wet geenszins kan dienen, om heerschzucht en willekeur te bevorderen, maar dat zij voorschriften bevat van liefde en regtvaardigheid, en geschikt is, om de heiligste belangen van den Staat en van den godsdienst te beschermen.—De heer *de Peyronnet*, of de heer *Dudon*, worden als de opstellers van deze verdediging aangemerkt, welke verre is van de menigte te voldoen.—Men laat niet onopgemerkt, dat het de weduwe *Agasse*, de eenige eigenares van den *Moniteur*, die, om dat zij eene vrouw is, volgens de bedoelde wet, zoo deze wordt tot stand gebragt, van dit haar eigendom zal worden ontzet, zwaar moet hebben gevallen, om eene dergelijke verdediging te plaatsen, en men verneemt tevens, dat verscheidene andere vrouwen, welke zich thans aan het hoofd bevinden van verschillende inrigtingen, tot den boekhandel behoorende, en welke alzoo met voornoemde weduwe gelijk kunnen worden gesteld, zich hebben vereenigd, om eene petitie aan de wetgevende vergadering in te dienen, waarbij zij dezelve smeeken, haar te bewaren voor de liefde en regtvaardigheid van den heer *de Peyronnet.*

Men heeft een oogenblik het gerucht verbreid, dat de voornoemde wet, met of zonder het ontslag van den bedoelden minister, zoude worden terug genomen, maar naar den toon der ministerielen te oordeelen, wordt daar in het geheel niet aan gedacht; zal men in dezen de openbare opinie trotseren, en de meerderheid van de Kamer der Pairs trachten te winnen, door des noods eenige nieuwe Pairs te benoemen.—De prefect van policie heeft alle de dagbladschrijvers gelast, om de verdediging, in den *Moniteur* geplaatst, mededeelen, doch dit neemt niet weg, dat de voordragt door verre weg de meerderheid van het publiek der hoofdstad op de stelligste wijze wordt afgekeurd.

den 7den januari.

De berigten uit Madrid, met den gewonen post aangekomen, zijn van den 28sten december, en melden, onder anderen, het navolgende: „ De Spaansche regering vereenigt troepen op de portugeesche grenzen, in Oud-Kastilie en in Estremadura. De Generaal *Rodil* zal dezelve in de eerstgenoemde provincie commanderen en in de laatstgemelde zal de Generaal *Espanna* het bevel voeren. Reeds is een regiment van de garde, een regiment provinciale grenadiers, mede tot de garde behoorende, en een regiment ruiterij van hier op marsch gegaan, den weg naar Oud-Kastilie inslaande, en vier-en-twintig uren daarna zijn deze troepen door eene afdeeling artillerie, almede van de garde, gevolgd.—Uit de westelijke provincien moeten ook reeds troepen in aantogt zijn, om zich onder de genoemde generaals te vereenigen.

„ Donderdag l. l., sprak men van het vertrek van de brigade Zwitsers als van eene zekere zaak. Thans zegt men, dat 'er weder tegenbevel gegeven is.

„ Op het voorbeeld van Frankrijk is men hier te lande bedacht op het oprigten van eene congregatie, en vleit men zich ten dien aanzien met den besten uitslag."

Volgens berigten van de grenzen van den 2den januari, hebben de drie bataillons spaansche troepen, welke de bezetting van Saragossa uitmaken, last bekomen, om zich onmiddelijk naar de portugeesche grenzen te begeven.

Men had verschillende geruchten verspreid wegens zekere bewegingen onder de factie der apostolieken in Navarre, voornamelijk ten doel hebbende, om zich van de vesting Pampelona, die steeds van fransche bezetting is voorzien, meester te maken; iets zekers is echter tot nog toe dienaangaande niet bekend, alleen houdt men aldaar goede wacht, en gestadig het oog gevestigd op de bewegingen van *Juanito* en *Santos Ladron*, de erkende hoofden van de genoemde partij daar te lande.

Verscheidene departementen in het zuiden van Frankrijk hebben last, om hunne fondsen in Bajonne te storten.

De brieven uit Lissabon, langs den gewonen weg aangebragt, zijn van den 23sten, en alzoo van vroegere dagteekening als die, welke men reeds over Engeland heeft ontvangen.—Zij maken dus alleen melding van het overgeven van de kastelen, welke den ingang van de Taag bestrijken, aan de reguliere britsche troepen, welke zich aan boord der vloot, die destijds op de rivier lag, bevonden, en het schijnt niet, dat men tot heden toe later berigt dan van den 25sten uit genoemde hoofdstad heeft ontvangen.

De monarchale bladen, welke zich tot dus verre met de meeste kennis van zaken omtrent den inval der portugeesche opstandelingen hebben verklaard, beklagen zich grootelijks, dat deze lieden niet door meer kundige opperhoofden zijn aangevoerd en niet terstond op Lissabon zijn aangetrokken. Zij meenen, dat deze weifeling de geheele onderneming moet doen mislukken, inzonderheid, zoo de opstandelingen [gelijk het geval is geweest] wachteden, tot dat de britsche reguliere magt, voor hunne komst, bezit nam van de hoofdstad.

Men geeft, onder dagteekening van den 23sten, de navolgende schets van den stand van zaken, betrekkelijk den opstand: „ Algarve, Alemtejo, Estremadura en Minho zijn rustig, gelijk ook de steden Lissabon en Oporto; in Beira is men wel niet gewapenderhand opgestaan, maar is de bevolking echter der constitutie vijandig; in Tras-os-Montes daarentegen heeft de geheele bevolking zich tegen dezelve gewapend."

Men is tot nog toe niet dan zeer onvolledig van de verdere bewegingen der opstandelingen onderrigt, even als omtrent derzelver aantal. Hunne magt in het noorden bestond bij den inval uit 1500 man reguliere troepen, en duizend zoogenaamde guerillas. In het zuiden telden zij omstreeks 1200 man geregelde troepen. De laatste zijn aanmerkelijk verminderd; de eerste daarentegen vermeerderd door nieuwe guerillas en ook door die afdeelingen der provinciale militie in Tras-os-Montes, welke tot de Miguellites zijn overgegaan.—Dat zij, na het mislukken van een aanval op de brug van Amarante, zich zuidwaarts hebben gewend, en Lamego hebben bezet, schijnt zeker, en in berigten uit Madrid van den eersten januari langs een buitengewonen weg ontvangen, wordt gemeld, dat de markies *de Chaves* Vizeu in bezit heeft genomen. Men geeft echter geene dagteekening op, en men dient alzoo nadere inlichtingen aftewachten, om te kunnen beoordeelen, in hoeverre de tijding, als of de opstandelingen, na zich met de afdeeling van het zuiden in Beira te hebben vereenigd, naar Tras-os-Montes zouden zijn teruggetrokken, op de waarheid gegrond is.

De oproerige militie van Braganza moet, terwijl de markies *de Chaves* regtstreeks op Oporto aanrukte, eene poging tegen de grensstad Chaves hebben aangewend, welke echter in geenen deele is gelukt, en men heeft dus ook reeds het voorloopig berigt, als of *Silveira* in persoon weder op Spaansch gebied zoude zijn terug gekomen. Doch ook dit een en ander behoeft nadere toelichting.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den 7den januari.*

Volgens particuliere brieven uit Weenen zullen, daar de overeenkomst tusschen Rusland en Turkije haar beslag heeft bekomen, de in Petersburg bepaalde maatregelen, ten einde de Verhevene Porte te bewegen, om Griekenland, onder zekere voorwaarden, te emanciperen, te werk worden gesteld. Rusland en Oostenrijk zullen zich ten dien einde aan Engeland aansluiten. Van welken aard echter de vorderingen dezer drie mogendheden zullen zijn, is nog niet gebleken, doch zoo men de loopende geruchten mag gelooven, zoude men het daarhenen trachten te wenden, dat over den Peloponnesus en de eilanden, onder bescherming van Engeland, Oostenrijk en Pruissen, even als over Servie onder bescherming van Rusland, een kristelijke Vorst werd gesteld.

—De infant *D. Miguel* leeft thans zeer afgezonderd te Weenen, en men spreekt steeds van zijn vertrek naar Rio Janeiro, als het beste middel, ten einde de rust in Portugal op eene duurzame wijze te herstellen.

NEDERLANDEN.

BRUSSEL, *den 27sten december.*

Den 20sten dezer heeft Z. M. het ontwerp goedgekeurd, tot het oprigten alhier, naar het voorbeeld van Engeland, van eene in den nadrukkelijksten zin van het woord, Kinderschool, waarin arme kinderen van 16 maanden tot 6 à 7 jaren zullen worden opgenomen gedurende den tijd, dat de ouders aan hunnen arbeid of huisselijke bezigheden zijn. Die inrigting zal bij inteekening worden tot stand gebragt.

De inteekening voor eene jaarlijksche bijdrage van 5 guldens, of een gift van 20 guldens, geeft den inteekenaar het regt van een kind op dezelve te plaatsen. De inrigting zal door eene commissie bestuurd worden. De inteekening tot eene jaarlijksche bijdrage van 10 guldens of eene gift van 30 guldens, of respectivelijk meer, maakt den inteekenaar bevoegd om tot lid dier commissie verkoren te worden. Met den eersten januari aanstaande vleit men zich een aanvang dezer proeve te zullen kunnen maken door het openen dier school.

den 1sten januari.

Bij besluit van Zijne Maj. van den 23sten december l. l., worden alle Vaderlansche Geschied- en Letterkundigen uitgenoodigd om vóór Paschen aanstaande aan Hoogstdenzelven in te zenden:

1°. Eene uitgewerkte schets, inhoudende een plan, naar hetwelk, volgens hunne meening, de Algemeene Nederlandsche Geschiedenis zoude behooren te worden bewerkt, op zoodanige wijze, dat dezelve alleen op de meest echte bescheiden gegrond en door dezelve geheel worde geregtvaardigd; en

2°. Eene opgave der middelen, welke meest gepast worden geoordeeld, om zoodanig plan te verwezenlijken.

De geen, wiens ontwerp, na een opzettelijk bevolen onderzoek, het doelmatigste zal voorkomen, en die overigens

bekwaam en genegen mogt zijn, om het meest gewigtige deel des werks op zich te nemen, zal op den nader te bepalen voet, tot geschiedschrijver des Rijks worden benoemd.

Zij, welke later of afzonderlijke gedeelten der Nederlandsche geschiedenis, bij afzonderlijke vragen voor te stellen, het best zullen hebben bewerkt, zullen niet alleen schadeloosstelling erlangen, maar ook met eereblijken of anderzins worden beloond.

En zullen de noodige bevelen gegeven worden, tot het onverwijld doen in orde brengen en rangschikken van alle provinciale, stedelijke en gemeente archiven, alsmede van die van alle corporatien, en voorts om daarvan te doen opmaken naauwkeurige lijsten of registers, waarvan het duplicaat aan den Minister van Binnenlandsche zaken zal worden toegezonden, ten einde daarvan, voor de zamenstelling der Algemeene Nederlandsche Geschiedenis, in het vervolg, zoodanig gebruik te maken, als zal vermeend worden te behooren.

den 6den januari.

Men verneemt uit Rome, dat de Paus den kardinaal *Cappellari* en den prelaat *Capaccini* heeft benoemd, om met den nederlandschen ambassadeur, graaf *de Celles*, te onderhandelen.

De genoemde ambassadeur heeft onlangs te Rome een luisterrijk feest gegeven, waarop meer dan 900 personen tegenwoordig zijn geweest, onder welke niet minder dan vijftien kardinalen.

den 7den januari.

Morgen zal de tweede Kamer hare werkzaamheden hervatten, met de belangrijke wet op den meer gelijkmatigen omslag der grondlasten in de sectiën in overweging te nemen.—Men vleit zich, dat de vergadering met het begin van de volgende week over de wet op de schutterij zal kunnen beraadslagen, en men verzekert van zeer goeder hand, dat voor den 20sten het ontwerp van wet op de organisatie van de regterlijke magt aan de Kamer zal worden voorgedragen.

Rotterdam, *den 5den januari.*

Gisteren ochtend, omstreeks tien ure, is een der gebouwen van den kruidmolen der Erven *P. Snellen*, aan het einde der Schie, onder de jurisdictie van Hillegondsberg, nabij deze stad gelegen, in de lucht gesprongen. Dit gebouw was het zoogenaamd Harphuis, waarin het gedroogde kruid gezift wordt, hetgeen op eene of andere onbekende wijze vuur gevat moet hebben en met een schrikkelijk geweld ontploft is, zoo dat het gebouw met een ander daarbij staand (het Korrelhuis) in de lucht gevlogen is, en vier menschen, welke in en nabij het Harphuis werkten, alle brave en vertrouwde lieden, die jaren lang op deze fabrijk hadden gewerkt, deerlijk omgekomen zijn, zijnde hunne lijken tot op een zeer grooten afstand van de plaats geworpen; ook wordt er nog een man vermist. De overige gebouwen van den kruidmolen hebben weinig geleden; doch vele huizen op de Schie en zelfs eenige binnen de stad nabij de poorten hebben schade aan vensters en daken gekregen, echter van geen groot belang.

Gelukkig waren de heeren *C. T. Snellen* en *C. Suermondt*, die met de directie der fabrijk belast zijn, zeer nabij dezelve, toen het ongeluk plaats had, en konden dus dadelijk alle noodige maatregelen van voorzorg nemen en zich persoonlijk overtuigen, dat er geen verder gevaar voor het Magazijn bestond, in welk onderzoek zij door den kapitein ter Zee, kolonel-kommandant van het korps Mariniers, den Wel-Ed. Gestrengen heer *Ziervogel*, welwillend werden bijgestaan. Men heeft zich voorts zeer te beroemen over de activiteit der plaatselijke autoriteiten, zoo van Rotterdam als Hillegondsberg, die zich terstond op de plaats van het ongeluk deden vinden, alsmede over de krachtdadige hulp der heeren *van Stolk*, die zonder gedachte aan gevaar met hunne eigene brandspuit aan het hoofd van hunne werklieden toegesneld waren, en over den spoed, met welken andere brandspuiten zijn toegeschoten; ook hebben de Mariniers en vele particuliere personen groote diensten bewezen, en niet weinig tot het bewaren der goede orde bijgebragt, waarin zich onder anderen de heeren *C. van den Hoek* en *J. Boerman, Jz.*, bijzonder hebben onderscheiden.

De hoeveelheid van het gesprongen kruid wordt op ongeveer 900 nederlandsche ponden berekend.

SCHEEPSBERIGTEN.

BATAVIA.

Aangekomen.

Juli 2—Amerik. schip *William*, J. D. Gilles, van Samarang den 28sten juni, passagiers: de heeren G. W. Whittle en J. Steele.

Vertrokken.

Juli 3—Hamburgsch schip *Sophie*, H. Spliedt, naar Hamburg.

Juli 4—Zr. Ms. brik *Dourga*, kapitein ter zee der 2de klasse Schroijenstein, koersstellende om de noord.—schip *Star*, A. Riggs, naar Samarang, passagiers: de heer E. Perkens, mejufvrouw de weduwe Ten Bruggen Kate.—brik *Indramaiieu*, Han Tiangsing, naar dito.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. schip *De Zeeuw*; fregat *Melampus*; korvet *Anna Paulowna*; schepen Rosalie, Joussour, Lord Minto, Mastora, Louiza, Admiraal Buijskes; brikken Goanlie, Margaretha Engeltina; schoeners Kim Ho him, Helen, Kassoor.—Eng. schepen Andrameda, Niarchus; brik Oscar—Amerik. schip William; brikken Cornelia, Brilliant.—Fransch schip La Jeune Clémence—Portugeesch schip Aurora.—Chinesche jonken Hokgoan, Hokhien, Hongband.

SAMARANG.

Aangekomen.

Juni 28—Arab. brik *Goerab Semoet*, Sarip Mocksin Bin Mochamat Atas, van Sumanap.—Eng. schip *Midas*, J. Baigrien, van Batavia.

Juni 29—brik *Clara Henrietta*, J. B. Fuchs, van Batavia, passagiers: de heeren P. C. Ardesch en P. de Boer.

Vertrokken.

Juni 27—Zr. Ms. schoener *Zephijr*, luitenant der 1ste klasse J. W. Schuler, naar een kruistogt.

Juni 28—Amerik. schip *William*, S. D. Gilles, over Batavia, naar Nederland, passagiers: de heeren R. Addison en G. W. Whittle.

Juni 29—Zr. Ms. schoener *Johanna*, luitenant der 2de klasse Bock, koersstellende om de oost.—schip *Lam*, F. MacKenzie, naar Tagal.

SOERABAIJA.

Aangekomen.

Juni 26—schip *Sumanap*, Pa Kasiba, van Samarang den 7den juni, passagier: de heer S. Louis.

Juni 27—brik *Riouw*, J. Toledo, van Sumanap den 23sten juni.—Eng. schoener *Sydney Pachat*, D. Taylor, van New-South-Wales.

Vertrokken.

Juni 26—schip *Oeij Sinjo*, Sarif Hasim Ankawie, naar Samarang, Pekalongang en Batavia.

Juni 27—brik *De Twee Gebroeders*, C. R. Mente, naar Rembang, Samarang en Batavia.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. fregat *Dageraad*; brik *Siwa*; korvet *Zwaluw*; kanonneer-booten *No.* 14 en 15; transport-boot *No.* 4; schepen Esperance, Oemar Oosman, Johanna Frederika, Carolina en Jacoba, Jessij, Sumanap; brikken Kampar, Anna Henriette, Teksing, Goenoeng Apie, Riouw; bark Radjawalie; kotter Dolphijn.—Eng. schepen James Scott; schoener Sydney Pachat.—Chineesche wankang Henkit.

ADVERTENTIEN.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat zich te Indramaijo bevindt eene hoeveelheid van 30 à 40000 pikels koffij, welke naar Batavia moet worden overgevoerd. De eigenaren of agenten van schepen of vaartuigen tot dezen afhaal van koffij gading hebbende worden verzocht hunne inschrijvings billetten in te dienen ten kantore van den Resident van Batavia, uiterlijk tot op den 15den juli.

De Directeur van 's lands producten en civiele magazijnen,
Batavia, *den 3 juli 1827.* C. H. BAUMHAUER.

—De kapitein ter zee, kommandant en directeur der zeemagt in O. I., verwittigt hierbij alle militaire en civiele passagiers, welke met Z. M. schip DE ZEEUW zullen repatrieren, dat in voldoening aan 's Konings bevelen en die van Zijne Excellentie den Kommissaris Generaal over Nederlandsch Indië, de zeildag van dien bodem is bepaald op den 8sten juli aanstaande, en dat zijlieden dus, uiterlijk op den dag bevorens, aan boord zullen moeten wezen.

Batavia, *De Kommandant en Directeur voornoemd,*
29 juni 1827. A. W. de MAN.

—De Resident van Batavia maakt hiermede bekend, dat ingevolge verkregen autorisatie, door hem eene inschrijving geopend is, voor de levering van de navolgende hoeveelheden rijst, op de daarbij bekend gestelde plaatsen, als:

van 6 à 700 koijangs te Batavia.
» 5 à 600 » » Soerabaija, en
» 1000 » » Banka.

dat de inschrijvings billetten naar deze leverantie kunnen worden ingezonden:

te Batavia, voor en op den 16den dezer maand.
» Samarang, » » 19 » » en
» Soerabaija, » » 21 » »

op welke datums deze inschrijving op elk der voorschreven plaatsen zal gesloten worden, en dat de voorwaarden voor deze leverantie, van welke ook afschriften aan de heeren residenten van Samarang en Soerabaija zijn toegezonden, mede ten zijnen bureele in de Koestraat ter visie liggen;—wordende de gegadigden naar deze leverantie genoodigd, bij de inzending van hun schriftelijk aanbod, het voorgeschrevene bij het reglement voor de uitbestedingen in acht te nemen.

Batavia, *De Resident voornoemd,*
den 2den juli 1827. VAN HOGENDORP.

—Van den 1sten juli tot den 31sten augustus aanstaande, de zon- en feest-dagen uitgezonderd, zal er voor Japara en Koedoes, ten kantore van den Resident te Japara, en voor Joana en Pattie ten kantore van den Assistent Resident te Joana, van 's morgens 8 tot des namiddags 1 ure, gevaceerd worden, tot de perceptie van de slaven-tax à *een* spaanschemat per kop.

Wordt ook bij deze herinnerd, dat bij de publikatie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, de dato 11 september 1820 is bepaald, dat ingeval die belasting op den bepaalden tijd niet wordt betaald, verbeurd zal worden eene geldboete van *f* 20 voor zoo verre het europezen of derzelver afstammelingen zijn, en *f* 5 indien de nalatigen inlanders of chinezen zijn.

De Resident van Japara en Joana.
Japara, *den 24sten juni 1827.* VAN HAAK.

—Voor het Gouvernement zijn benoodigd 26 koijangs en $22\frac{2}{12}$ pikols rijst, de koijang van 30 pikols van 125 ponden ieder en $349\frac{12}{25}$ pikols padie, insgelijks van 125 ponden ieder, om geleverd te worden:

De rijst in het gouvernements pakhuis te Japara, en

De padie
in het gouvernements pakhuis te Japara 30 pik. en 70 pad.
bij den regent van Koedoes . . . . 176 » » — »
» » » » Pattie . . . . 26 » » 10 »
in het gouvernements pakhuis te Joana 117 » » 15 »

De voorschreven rijst en padie moeten geleverd zijn voor of met den laatsten augustus aanstaande, de rijst in dubbelde zakken en met een overwigt van $1\frac{1}{2}$ procent.

De inschrijving, welke ook kan geschieden op ieder artikel in het bijzonder, zoo wel al op alles te zamen, zal voor den laatsten van juli moeten ingezonden worden aan het bureau van den resident te Japara.

Indien er tusschen de pakhuismeesteren en de leveranciers verschil mogt ontstaan over de kwaliteit van het produkt, zullen de laatsten zich onderwerpen aan de uitspraak van eene kommissie, door den resident te benoemen.

Japara, *De Resident van Japara en Joana,*
den 24sten juni 1827. VAN HAAK.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Soerabaija.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Tarwen brood de 14 oncen.	»	25	»	30	»	$33\frac{1}{2}$
Varkens-vleesch het katje.	»	$26\frac{1}{2}$	»	60	»	32
Ossen-vleesch het pond.	»	20	»	16	»	16

MARKTPRIJZEN.

	Batavia.		Samarang.		Soerabaija.	
	guld.	*cents.*	*guld.*	*cents.*	*guld.*	*cents.*
Klapper-olie per takker of 33 bottels.	7	„	9	24	5	50
Katjang-olie dito dito. . .	6	„	8	25	5	50
Dempel-olie per pikel. . .	„	„	28	„	26	„
Rijst per koijang.	70	„	110	„	95	„
Idem per gantang.	„	40 a 45	„	47	„	22
Brandhout de vadem van 18 voeten op 6	12	„	12	„	10	„

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo de Raad van Justitie te Soerabaija, aan den waarnemend prokureur *J. C. F. Vermeulen*, voor en van wege de desolate boedelkamer, als administrerende den insolventen en gemeenschappelijken boedel van wijlen den te Sumanap overledenen gepensioneerden luitenant kolonel *J. C. von Wikkerman*, en deszelfs gesepareerde huisvrouw *J. A. Fretsz*, en den insolventen boedel van wijlen den te Sumanap overledenen gepensioneerden luitenant kolonel *J. C. von Wikkerman*, heeft verleend het eerste defaut en eene tweede citatie bij edicte tegen alle bekende en onbekende pretendenten, die eenig regt, actie, of pretentie op die nalatenschappen vermeenen te hebben;

Zoo is het, dat ik *Dirk Swart*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij gemelden raad, bij deze voor de tweede maal dagvaard alle bekende en onbekende pretendenten, die eenig regt, actie of pretentie op de voorschrevene boedels vermeenen te hebben, om op woensdag, die zal den 25sten juli 1827, des morgens te half acht ure precies, ter openbare rolle van welmelden raad te compareren, dan wel gemagtigden te zenden, ten einde het eerste defaut te purgeren en voorts alsnog hun regt, actie, of pretentie te institueren, en voorts te procederen tot het judicium van preferentie en concurrentie.

Aldus gepubliceerd en geafficheerd, na voorgaanden klokslag, van de puije van het raadhuis te Soerabaija, den 22sten juni 1827.

De eerste deurw. en gezw. expl. bij den raad van justitie voornd.

D. SWART.

—*Pro Justitia.*

Alzoo de Raad van Justitie te Samarang, op het daartoe door den Fiskaal R. O., bij denzelven raad, gedaan verzoek, heeft verleend het tweede defaut en ten profijte regtens admissie, tot het doen eener derde citatie exsuperabondantie bij edicte *ad valvas curiae*, tegen woensdag den eersten augustus eerstkomende, op en tegen allen en een iegelijk, welke eenig regt, actie en pretentie vermeenen te hebben op eene verlaten praauw met drie pikols en zeven en veertig ponden zout, in het laatst van het jaar 1826 gevonden in de dessa Lieang, distrikt Banjarang, regentschap Japara, zoomede op eene te Japara eenigen tijd geleden aangespoelde groote jol, waarvan de eigenaars onbekend zijn;

Zoo is het, dat ik *Daniel Pijl*, eerste deurwaarder en gezworen exploiteur bij den raad van justitie voornoemd, bij deze voor de derde maal dagvaard allen en een iegelijk, welke eenig regt, actie of pretentie vermeenen te hebben op de hierboven vermelde verlaten praauw met drie pikols en zeven en veertig ponden zout, zoomede op gemelde aangespoelde groote jol, om op woensdag den eersten augustus 1827, des morgens ten half acht ure precies, het zij in persoon, dan wel bij gemagtigden ter openbare rolle van gemelden raad te compareren, ten einde het tweede defaut te purgeren, de kosten van dien te refunderen, en alsnog te hooren refereren aan den ingedienden eisch en stukken, alsmede te zien dienen van intenditih, sub poene tegen de nalatigen of non comparanten, dat zij zullen worden verklaard van hun regt en pretentie te zijn verstoken en hun deswege zal worden opgelegd een eeuwig stilzwijgen.

Aldus gedaan, gepubliceerd en geafficheerd van de puije van het raadhuis te Samarang, den 25sten juni 1827.

De eerste deurwaarder en gezw. expl. voornd.

D. PIJL.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Verkooping op regterlijk gezag. Op zaturdag den 14den juli aanstaande, zal alhier ten bijwezen van den ondergeteekenden, bij executie, door vendumeeester worden verkocht de volgende vastigheden, als:

No. 1. Zeker woonhuis van planken met pannnen, en dies bijgebouwen van bamboezen met adap gedekt, staande op de dessa Japoera, toebehoorende aan den chinees *Tan Boenliong*, voor en van wege den vendumeester bij vonnis van den landraad van Japara, de dato 10 april l. l.

No. 2. Zeker woonhuis van planken met pannen gedekt, staande op de dessa Margojoisso, toebehoorende aan den Patiengi van de dessa Watoeroio, Wonno Jaio, voor en van wege de chinesche vrouw *Wanjoe*, bij vonnis van den landraad van Japara, de dato 21 april l. l.

Indien er dus iemand mogt zijn, die eenig regt, actie, of toezegging op de voorschreven vastigheden zoude willen opponeren, tegen de executie en verkooping, die kome en make het mij ondergeteekenden bekend.

De waarnemend exploiteur alhier.

Joana, *18 juni 1827.* J. D. PIETERS.

GEBOORTEN.

Heden beviel mijne geliefde echtgenoot, voorspoedig, van eene dochter.

Buitenzorg, *29 juni 1827.* J. A. J. KOCKERS.

STERFGEVALLEN.

Treurig was voor mij de tijding te vernemen van het overlijden te Klatten, op den 20sten juni 1827. van mijnen waarden echtgenoot *N. Bisschoff*, 1ste luitenant bij het korps Bengaleesche Djaijangsekars te Cheribon. Een ieder welke 'smans moedig karakter in zijne pligtmatige betrekking hebben gekend, zullen dit algemeen verlies kunnen gevoelen, daar ik in hem het gemis van den braafsten echtgenoot betreur.

Pekalongang, wed. J. E. BISSCHOFF,
28 juni 1827. geboren *Dijkop.*

—Op den 17den juni 1827 overleed in de redoute Traijem, de weledelgestr. heer *W. C. B. G. van Haersolte*, tweede luitenant der 18de afdeeling nationale infanterie.

Alle degenen, die iets te pretenderen of verschuldigd zijn, of wel nog goederen in bewaring hebben van voornoemden overledenen, worden verzocht, binnen den tijd van zes weken, daarvan opgave te doen aan ondergeteekende kommissarissen.

Traijem, THIERENS, *k pt. der 19de* }
26 juni 1827. BAUER, *2de luit. 18de* } *afdeeling.*

—Wordt bekend gemaakt het overlijden, op heden, van den welbekenden en eerlijken burger *Pieter Daniel Boudeweins*, in den ouderdom van 84 jaren.

Die iets op den boedel te pretenderen heeft, die kome op en geve het aan; die schuldenaar is betale zijne schuld, en waar de overledene voor borg mogt zijn, kwitere hem en stelle een ander in zijne plaats.

Batavia, W. POPKENS, *executeur.*
den 30sten juni 1827.

NAGELATEN BOEDELS.

Allen welke iets verschuldigd zijn; dan wel te pretenderen hebben van wijlen 1sten luitenant *N. Bisschoff* gelieven zich binnen zes weken na dato dezer ter adresseren aan de testamentaire executrice.

Pekalongang, wed. J. E. BISSCHOFF,
28 juni 1827. geboren *Dijkop.*

POST-KANTOREN.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebragt, dat aan het postkantoor te Batavia, paketten voor brieven geopend zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Nederland,	*Zr. Ms. schip De Zeeuw*,	E. Lucas.
Antwerpen,	*Eng. brik Oscar*,	Matzen.
Nederland,	*Amerik. schip Cornelia*,	Osborn.
Siam,	*Siamsche wankang Oenaie*,	I-E. Tjoanko.
Kiangmoeij,	*Chineesche jonk Hokgoan*,	I-O. Tianan.
Idem,	*dito jonk Hokhien*,	Tan Tatko.
Tjingiiem,	*dito jonk Hongman*,	Lo Kielo.

Het paket brieven voor Nederland, met Zr. Ms. schip De Zeeuw, gecommandeerd door den kapitein ter zee *E. Lucas*, zal op zaturdag den 7den dezer, voor twaalf ure, worden gesloten.

Batavia, *De Postmeester,*
den 2den juli 1827. P. A. BIK.

SAMARANG.

Wordt bij deze aan het publiek bekend gemaakt, dat aan het postkantoor te Samarang, paketten voor brieven geopend zijn om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
Palembang,	*Maleisch schip Malacca*,	Sarip Achmat Bin Tjech.
Trenganoe,	*dito toop Mosselim*,	Hadjie Abdul Rachman.
Pontianak,	*dito toop*,	Abdul Raija.
Riouw,	*dito toop*,	Malim Sultan.
Pontianak,	*dito pantjallang*,	Abdul Wahip.
Riouw,	*Boegineesch vaartuig*,	Mochamat Taeep.
Pontianak,	*Maleische toop*,	Hadjie Smail.
Riouw,	*Chineesche toop Kiem Lieking*,	Kouw Thok.
Pontianak,	*Maleische toop*,	Tanga.
Padang,	*dito paduakan*,	Anakoda Jafar.
Pontianak,	*dito paduakan*,	Oewa Sampe.
Idem,	*dito paduakan*,	Penno.
Padang,	*dito paduakan*,	Oewa Baso.
Nederland,	*Eng. schip Amity*,	S. Pray.

Samarang, *De Resident,*
den 29sten juni 1827. H. J. DOMIS.

VERTREKKENDE PERSONEN.

B. W. van Straten vertrekt naar Nederland.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

Societeit de Harmonie. Bal en souper, op dingsdag den 10den juli 1827, op den gewonen tijd. *De Secretaris,*
Batavia, *3 juli 1827.* W. A. KEUCHENIUS.

—Te huur op Goenoeng-Sahari e over het Paleis, een nieuw gebouwd woonhuis à *f* 70 's maands; te bevragen bij

J. van DIJK.

—De directie van het liefhebberij tooneel, onder de zinspreuk: *ut desint vires tamen est laudanda voluntas*, bij den afloop van het *vijfde* tooneeljaar, hare rekening wenschende de sluiten, roept bij deze op alle nalatige contribuabelen van gezegd liefhebberij-tooneel, met dringend verzoek, om het door hen verschuldigde als nog binnen den tijd van *acht* dagen te komen voldoen aan den Tresorier, den heer majoor *de Kock van Leeuwen*; terwijl tevens degenen, welke voor verkochte goederen als anderzins nog iets te pretenderen hebben van voorschrevene directie, worden uitgenoodigd, almede binnen hetzelfde tijdvak, aan genoemden heer Tresorier hunne pretentien intezenden, ten einde het hun aankomende te kunnen ontvangen.

Batavia, *Namens de directie voornoemd,*
3 juli 1827. Van der VINNE.

Te BATAVIA Ter Lands Drukkerij.